

15. MIT JELENT ÖNMAGUNK ÉS MÁSOK SZERETETE?

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 2.

(1Kor 13)

¹Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy pengőcimbalom. ²És ha prófétálni is tudok, ha minden titkot ismerek is, és minden bölcsességnek birtokában vagyok, és ha teljes hitem van is, úgyhogy hegyeket mozdíthatok el, szeretet pedig nincs bennem: semmi vagyok. ³És ha szétozom az egész vagyonomat, és testem tűzhalálra szánom, szeretet pedig nincs bennem: semmi hasznom abból. ⁴A szeretet türelmes, jóságos; a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel. ⁵Nem viselkedik bántóan, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a rosszat. ⁶Nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal. ⁷Mindent elfedez, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr. ⁸A szeretet soha el nem múlik. De legyen bár prófétálás: el fog töröltetni; legyen nyelveken való szólás: meg fog szűnni; legyen ismeret: el fog töröltetni. ⁹Mert töredékes az ismeretünk, és töredékes a prófétálásunk. ¹⁰Amikor pedig eljön a tökéletes, eltöröltetik a töredékes. ¹¹Amikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, úgy éreztem, mint gyermek, úgy gondolkoztam, mint gyermek; amikor pedig férfivá lettem, elhagytam a gyermeki dolgokat. ¹²Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most töredékes az ismeretem, akkor pedig úgy fogok ismerni, ahogyan engem is megismert az Isten. ¹³Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom: Holger Finze-Michaels: Szeretet nélkül semmi vagyok, Budapest, 2013; Fekete Károly: A Heidelbergi Káté magyarázata, Budapest, 2013; Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest, 1995; www.bibelwissenschaft.de; Leonhard Goppelt: Az Újszövetség teológiája, Budapest, 1992; Dr. Török István: Dogmatika, Amsterdam, 1985)

Szeretet a Bibliában:

Az Ó- és az Újszövetségben egyaránt központi fogalom a szeretet. A héber nyelvben Isten és ember iránti szeretetre ugyanaz a szó szerepel (ahab). Isten és népe közti viszonyt a szeretet határozza meg. Ez a szeretet például a kiválasztásban és a megszabadításban mutatkozik meg. „...és mivel szerette atyáidat, és kiválasztotta utódaikat, azért hozott ki ő maga nagy erővel Egyiptomból.” (5Móz 4,37) Isten a szeretetért viszonzásul azt várja el, hogy az ember a felebarátját szeresse. „Olyan legyen a közöttetek tartózkodó jövevény, mint a közületek való bennszülött! Szeressétek, mint magatokat, mert jövevények voltatok Egyiptomban. Én az Úr vagyok, a ti Istenetek!” (3Móz 19,34) A szeretetnek ez az oda-visszaható jellege jelenik meg Jézus szeretetparancsában. A Bibliában leggyakrabban az emberek egymás közötti kapcsolatára vonatkozóan jelenik meg a szeretet jelzője.

A görög nyelvben három szó szerepel a szeretetre:

- agapaó: Isteni szeretet szava,
- eraó: szerelem,
- fileó: felebaráti szeretet.

Az Újszövetség tanítása szerint Isten szeretete a Jézus Krisztus kereszthalálában mutatkozott meg. (Jn 3,16) Az Újszövetségben nem csak elválaszthatatlan egymástól az Isten iránti szeretet és a felebarát iránti szeretet, sőt kétségbevonandó az első léte a második hiányában (1Jn 4,20).

A szeretet a keresztyén ember legfőbb jellemvonása, hiszen erről lehet megismerni Jézus tanítványait (Jn 13,25) A Lélek gyümölcsei közötti is az első a szeretet (Gal 5,22).

Szeretet kettős nagy parancsa:

Jézus a Törvény lényegét a szeretet kettős parancsában fogalmazta meg: „*Mester, melyik a nagy parancsolat a törvényben?*” Jézus így válaszolt: „*Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez az első és a nagy parancsolat. A második hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat. E két parancsolattól függ az egész törvény és a próféták.*” (Mt 22,36–40)

Minden igaz emberszeretet gyökere az igaz Istenszeretet. A Jézus által adott szeretetparancsolat a keresztyén élet útmutatója és szabályozója. Jézus a Törvény lényegét nem tiltásokban fogalmazza meg, hanem a szeretet parancsában.

Isten teljes szeretetet vár el az embertől. Az ember értelmének, érzelmének és akaratának teljességét, a teljes egzisztenciáját átható magatartást várja el Isten. Az embertársi szeretet kiindulópontja az Isten iránti szeretet. A felebarát szeretete szükségszerű következménye az Isten iránti szeretetnek.

Korinthus városa:

A szeretethimnusz megértéséhez fontos néhány információt megemlíteni a korabeli korinthusi életről. A Földközi-tenger vidékének egyik legjelentősebb és legnagyobb városa volt Korinthus. Lakói az akkor világnyelvet, a görögöt beszélték. Kelet és nyugat találkozási pontján fekvő városnak a kereskedelem és a hajózás jelentette a megélhetést. Kézművesipara is fejlett volt, sok fazekas, fémműves, szőnyegszövő élt itt. Időnként megjelentek vándor kézművesek is, mint maga Pál apostol is, aki sátorkészítő volt. A városlakók idejük legnagyobb részében az utcákon tartózkodtak, ott zajlott az élet. Így terjedtek el gyorsan a vallási gondolatok, a hírek. A város lakói sokféle népből származtak, többféle vallás jelen volt. Görög istenkultusz, egyiptomi misztériumvallások, római császárkultusz, zsidó vallás mind megtalálható ekkor ebben a világvárosban. A városi laza erkölcsiségéről volt híres. A kikötővárosokra jellemző kicsapongó életmód miatt is élt egy kifejezés: „korinthizálni”, ami nem mást jelentett, mint kicsapongó életmódot folytatni.

Gyülekezet:

Mivel a város lakossága nagyon összetett volt, így a keresztyén gyülekezet tagjai között is sokféle származású tag volt. A gyülekezet külső körülményeiről keveset tudunk meg a levelekből. Nehéz megbecsülni, hogy hány tajga volt ennek a közösségnek. Házi gyülekezetekkel találkozunk még ebben a korban. Egy átlagos házban legfeljebb 30-40 ember fért el egy közösségi alkalomra. Ennél azonban feltehetően nagyobb számú taggal rendelkezett a korinthusi közösség. A város több pontján is lehettek házi gyülekezetek Így olvasunk Gájuszról is (Róm 16,23) A város keleti részén lévő házi gyülekezetben Fébé volt a diakonissza. (Róm 16,1) Pál levele idejében a gyülekezet inkább maroknyinak nevezhető. A gyülekezet tagjai között rabszolgákat és szabadokat egyaránt találni lehetett. (1Kor 7,21–23) Pál a két Korinthusi levélben sok gyülekezeti problémára és konfliktusra reagál. A szeretet-himnusza arra reagál, hogy *agapé* nélkül nincsen keresztyén élet, és megoldhatatlanok a problémák. Ahol hiányzik a szeretet, ott a „semmi” léte fenyeget.

A szeretet-himnusza:

Pál apostol egy különleges hangnemet üt meg. Ünnepeles, de egyúttal kemény beszéd is ez, ahogyan ezt Luther megfogalmazta. A keresztyén élet legnagyobb megjelenségi formáira mondja rá költői formában Pál, hogy mindez semmit sem ér. Semmi, ha csak ennyi. Értéktelen akkor is, ha angyalok nyelvén szólni hihetetlen nagy dolog. Üres a leggazdagabb beszéd is.

Értéktelen, sőt semmi a legnagyobb emberi teljesítmény is. Ha nincs mögötte a szeretet. Mert mindennek csak és kizárólag az ad értelmet és értéket Krisztusban, ha a kiindulópont a szeretet. Ez a szeretet-himnusz a súlyos támadás (Barth) a szeretet nélküli, cselekedetekben gondolkozó, szeretet nélküli hitet gyakorló keresztyénség ellen.

1. vers: Költői énnel találkozunk. Egyes szám első személyben szól az apostol. Érdekes, hogy a levél címzettjeinek sokkal könnyebb így azonosulni az üzenettel, mintha egyes szám második személyben szólítaná meg őket. Az olvasó azonnal a téma közepében van, azonnal tud azonosulni, és azt érzi, hogy itt rólam van szó. Ezzel a költő fogással azt is elérte Pál apostol, hogy tudjuk, hogy őrá is vonatkozik mindez. Vagy elsősorban őrá. A szeretet nélküli szavak, bizonyágtétel, prédikáció, tanítás nem ér semmit. Az igazság kimondása, elmondása sem ér semmit, ha az embert nem a szeretet motiválja. Talán azért kezdi ezzel Pál, mert az evangélium terjedésének a legalapvetőbb formája a beszéd. A hit hallásból van, a beszéd, az üzenet meghallásából. Az evangélium szó jelentése is jó hír. Az Ige maga is a beszéddel függ össze. De önmagában a szó, beszéd nem a formájától és a külsejétől lesz valami, nem attól lesz az Isten mércéjén súllyal bíró, hogy akármilyen a megjelenése, a tartalma szeretet. Pál a nyelveken szólást említi legelőször. A magyar fordításban ez azért nem olyan szembetűnő, mert egyes számban van, de a görög eredetiben nyelveken szólásról van szó. Korinthusban a legnagyobb értéknek a glosszológiát tartották, a nyelveken szólást. Úgy tekintettek rá, hogy ez a legfontosabb az összes lelki ajándék közül. A beszédnek egy olyan formája, amely olyan, mintha egy másik világból származna. Mintha az angyalok nyelve lenne ez az imádságnak, dicsőítésnek, könyörgésnek keveréke, ami nem érhető mindenki által. Nem véletlen, hogy ezzel kezdi Pál. A „zengő érc” és a „pengő cimbalom” olyan két eszköz, amely csak egy-egy hang megszólaltatására képes. Szeretet nélkül még a legcsodálatosabb nyelveken szólás is csak egy hang az igazi hangszerekkel szemben.

2. vers: A folytatásban Pál három olyan fogalma említi, ami a nyelveken szólással szemben már valami érthetőbben takar. A prófétálás nem a jövőre vonatkozó kijelentésre utal, hanem sokkal inkább az adott élethelyzet felismerésére, a jelen Ige szerinti pontos megértését jelenti, és a hozzá kapcsolódó tanítást. (1Kor 14,3) A „titkok ismerete” nem valami különleges tudomány, hanem a kereszt titkának az ismeretét, a Krisztus-hit lényegének az ismeretét jelenti. A „titkok ismerete” a „bölcesség” is összefügg és kapcsolódik a prófétáláshoz. Isten Lelke köti össze e három tevékenységet. A bölcesség szó görögül úgy szerepel: gnószisz. Ebben a korban ez nem csak egyszerű bölcességet jelentett, hanem egy vallási mozgalom gyűjtőfogalma. Különböző vallásokból vegyítettek elemeket azért, hogy a test formájában sínylődő lélek a magasabb világok megismertetése révén megváltásban részesedhessen.

A hegyeket mozgató hit kifejezésével Pál visszautal Jézus szavaira (Mk 11,23). Pál az önmaga körül keringő hit ellen szól. A csodákat gyártó, de mégis másokra nem tekintő cselekedetekkel önigazololó hit ellen szól. Semminek lenni a legkevesebb, ami lehet valaki.

3. vers:

Ebben a versben Pál olyan cselekedeteket sorol fel, amelyek alapvetően a Krisztus iránti szeretet bizonyítékai a keresztyén ember életében. A cselekedetek felsorolása között fokozatot látunk. A vagyonnól való lemondás az, amit Jézus maga is az egyik legnehezebb tetteknek tekinti. A gazdag ifjú történetében is látjuk, hogy a legkegyesebb ember számára is mekkora akadályt jelenthet a vagyon. Nem tud lemondani róla. Hiába tudja megtartani az összes törvényt, ami azért nem egy egyszerű dolog, mégis fogyatékos a hite a vagyona miatt. A vagyonnak nem a nagysága a mérvadó, hanem a hozzá való viszony. Érdekes, hogy azt hinnénk, hogy nem lehetséges a vagyonnól önzésből lemondani. De itt Pál pontosan arról beszél, hogy le lehet mondani mindenfajta tulajdonról úgy, hogy közben nem a szeretet, hanem más motiválja az

embert (averzív függőség például). Megdöbbenő, hogy Pál azt mondja, hogy lehetséges úgy mártírhalált halni, lehet úgy vállalni mindenféle testi szenvedést is, hogy mégsem a szeretet az alap. Az ember odaadhatja a legtöbbjét, amije van, mégsem ér semmit, ha nem a szeretet a kiinduló.

Ez az első három vers a bevezetője annak, amit Pál pozitívan majd elmond ezután a szeretetről. A semmi után jön a valami megfogalmazása. A szeretet nincs jelen automatikusan minden úgynevezett keresztyéni cselekedetben. A szeretet mivoltát nem a tettek mennyisége adja meg.

4–7. versek:

Pál itt megváltoztatja a mondatok alanyát. Eddig a fiktív én volt a gondolatmenet alanya, most a szeretet. Egy új hangnem is üt meg. Az agapé, a szeretet úgy jelenik meg, mint egy önálló személy. A szavak mögött érezhetjük a konkrét gyülekezeti problémákat. A szeretet ismertető jegyeit sorolja fel. Eddig tettekről beszélt, most tulajdonságokról szól. A görög szövegben azonban mindez sokkal dinamikusabban hangzik, mivel nem melléknevek állnak itt, hanem 15 ige. Az igealak arról beszél, hogy ezek a cselekedetek, amiket a szeretet visz véghez, folyamatosak. Ez a szeretet definíciója.

Türelmes szeretet: Ez a kifejezés a hosszútűrésre utal. Minden versenyben az a lényeg, hogy az sportoló az utolsó kört is teljesítse. Az Ószövetségben Isten egyik legfontosabb tulajdonsága a hosszútűrés (2Móz 34,6). A szeretet időt ad a másik számára. Reménykedik, hogy az idő eltelte alatt Isten kegyelme működik. A hosszútűrés alapja a remény. A türelmes szeretet képes tolerálni azt, ha valaki lassabban cselekszik, dönt. A türelmes szeretetben meg van az a nagyvonalúság, hogy a jelen pillanatot nem tartja kicsinyesen mindennél fontosabbnak. A türelem számol a jó változásának a lehetőségével.

Jóságos szeretet: A jóság Isten tulajdonsága, amit a Szentírás gyakran említ együtt a türelemmel. A jóság a másik emberre irányuló jóakarát Odafordulás a másik emberhez. A Galatákhoz írt levélben Pál a jóságot és a türelmet a lélek gyümölcsének nevezi (Gal 5,22)

Nem irigykedő szeretet: A szeretet nem vágyik arra, ami a másik embert jogosan megilleti, hanem örül annak, ami a másiknak örömet szerez.

Nem kérkedő szeretet: A görög szó itt fordul elő csak az Újszövetségben. Ez a kifejezés a beszédmódra vonatkozik eredetileg. A szeretet nem henceg, nem akarja magát többnek mutatni, mint aki. Ha valaki dicsekszik, kérkedik önmagával, az minden esetben azzal jár, hogy másokat kisebbnek, kevesebbnek mutat. A kérkedés ellentéte az alázat.

Nem felfuvalkodó szeretet: A kérkedéshez hasonló jelentésű a felfuvalkodottság. A görög szó nemcsak a szavakra, hanem sokkal inkább a tettekre utal. Amikor valaki a tulajdonával akarja magát nagyobbak láttatni. Manapság a házra, az autóra, a fizetés nagyságára, a diplomák számára, a gyerek verseny eredményeire stb. lehet gondolni a felfuvalkodottság alatt.

Nem bántó viselkedés: Az eredeti görög kifejezés a fordítóknak sok gondot okoz, sokan, sokféle módon fordították le. Így jelenti a következőket: nem tapintatlan, nem nagyravágyó, nem viselkedik illetlenül, nem veszti el a formáját. Az ember, aki szeret, nem viselkedik úgy, hogy másoknak azzal megbántódást okozzon.

Nem keresi a maga hasznát: Ez a kifejezés az önzetlenségre utal. Az Újszövetségben csak Pál használja ezt a szót. Nem önmagára koncentráló önzés. Jézus sohasem a maga hasznát kereste. Az odaadás az ellentéte ennek a kifejezésnek. Krisztus követésre hívása együtt jár azzal, hogy

a saját érdekeim mindenek elé helyezése helyett számolok a másik emberrel is, aki a testvérem Krisztusban.

Nem gerjed haragra: Pál apostol itt egy szokatlan igét használ. Ez jelentheti azt is, hogy nem hagyja, hogy felingereljék, felhecceljék. Azaz a másik emberrel szemben a tűrőképessége nagy, mert szeretet van benne.

Nem rója fel a rosszat: Azt is jelentheti ez a kifejezés, hogy nem gondol rosszat. Aki szeret, nem fizet rosszal a rosszért. Aki Krisztus szeretetével szeret, felismeri a rosszat, nem tagadja le, de mégsem fizet meg, nem áll bosszút, hiszen a bosszúállás nem az ember joga, hanem az Istené.

Nem örül a hamisságnak és együtt örül az igazzal: A hamisság egyaránt vonatkozik a magunk és mások által elkövetett igazságtalanságra. Aki szeret, abban nincsen káröröm, hanem csak a jó feletti öröm. Nem csak örömről, hanem együtt örömről van szó. A másik ember is ott van, jelen van. Ez a közös öröm.

A kezdetben megemlített semmivel szemben Pál most a mindenről ír:

Mindent elbír: A nehézségeket is képes elhordozni az az ember, aki a másikat Isten szeretetében élve szereti.

Mindent hisz: Kálvin szerint itt nem arról van szó, hogy az ember naiv, és mindent elhisz, amit csak mondanak neki. Nem azt jelenti, hogy az ember hagyja magát becsapni. Nem kell félretenni minden óvatosságot és elővigyázatosságot. Hanem inkább jelenti ez a kifejezés a bizalmat, ahogyan a másik emberrel kapcsolatban állok. Nem feltételezek eleve rosszat és gonoszat.

Mindent remél: Vagyis állhatatosan hisz (Kálvin). Ez egy alapvetően nyitott hozzáállást jelent a felebaráttal szemben. A reménység a keresztyén lét egyik alapvető eleme. A szeretet számára nem létezik reménytelen eset.

Mindent eltűr: Ez nem a rossz elviselésére buzdít. Hanem a kitartásra, a hosszútúrésre. Az akadályok elviselésének a módjára.

Pál úgy értelmezi a szeretetet, mint ami mindent áthat, meghatároz és befolyásol a keresztyén ember életében.

8–13. versek:

Pál arról beszél ezekben a versekben, hogy a szeretethez képest minden csak viszonylagos, ideiglenes, átmeneti. A szeretetnek nem az a dolga, hogy mindent egyszerűen elfogadjon. Mindent szembeállít Pál a szeretettel, minden elmúlik, csak egyedül a szeretet az, ami megmarad az idő fölött és az időn túl. Ami ma annyira értékesnek és nagy eredménynek is tűnik a keresztyén gyülekezet számára, Isten szemében ideiglenes, végleges. Ami maradandó, az a szeretet. A múlandó és a maradandó éles ellentétbe állításával emeli ki Pál a szeretet időkönn átívelő fontosságát.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

(**Felhasznált irodalom:** Fodorné Nagy Sarolta: A katechézis kommunikációs problémái. Kálvin Kiadó, Budapest, 1996.)

A Szentírás szerint az emberi kapcsolatok alapja, összekötő anyaga a szeretet. Isten szeretete lehetővé teszi, hogy szeressük, elfogadjuk önmagunkat és nyissunk embertársaink felé. Fontos üzenet ez a gyermeknek akkor, amikor önmagát úgy keresi, hogy „az vagyok, aminek mások szemével látom magam”. A szeretet adhat bátorságot ehhez a másokhoz való kapcsolódáshoz. Amikor rámutatunk a szeretet kifejezésének lehetőségeire, segítjük a tanulót önmaga megismerésében, igényei megfogalmazásában, és a másokhoz vezető út megtalálásában. Ahhoz, hogy identitása kialakuljon, az elfogadottság átélésére, barátságokra, csoportra, közösségre kell találnia. Hitünk szerint ez a szeretet erejével lehetséges.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: Merj szeretni!

Kognitív: Annak a tudatosítása, hogy a tettek mögött mindig van valamilyen szándék és érzelem.

Affektív: A tetteink mögött lévő pozitív és negatív érzelmi töltet feltárása.

Pragmatikus: A tanuló motiválása és bátorítása arra, hogy a tetteit a szeretet szándékával és érzületével vigye végbe.

Óra fő része	Javaslatok	Tan eszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>1. Beszélgetés: Hogyan lehet kifejezni a szeretetet? Milyen lehetőségek jutnak eszedbe a TK fotómontázs alapján?</p> <p>2. Az öt szeretet-nyelv a szeretet kifejezésének formái MFEI 1.</p>	<p>TK Közös gondolkodás a szeretet kifejezésének lehetőségeiről</p> <p>MFEI 1. feladat</p>
Feldolgozási javaslat	<p>1. Érző emberek vagyunk – szükségünk van a szeretetre</p> <p>Bibliai rész: a szeretet himnusza Olvassuk fel a szeretet himnuszát!</p> <p>MFEI 2.: a szeretet himnuszána feldolgozása E feladat szembesít a szeretet himnusza alapján tulajdonságainkkal, érzéseinkkel A feladat kérdései segítenek a szeretet himnuszána és a tanuló világána összekapcsolásában. Először elgondolkodnak azon, mi jellemző rájuk az olvasottak közül. Kiválasztanak két sort, s jelölik. Aztán elgondolkodnak azon is, mi az, amin változtatniuk kellene, s ezt is jelölik. A saját tulajdonságaikna ez a mérlegelése segíti önismeretüket. Ezek után padtársukra nézve is</p>	<p>TK</p> <p>A szeretet himnuszána megismerése</p> <p>A szeretet himnusza személyes vonatkozásainak keresése</p>

	<p>kiválasztanak két jellemző dolgot, s padtársaikkal meg is beszélnek az eredményt. Megélhetik ezzel, hogy Isten ígéje fényében és őszinte beszélgetésben válaszokat kaphatnak arra is, „milyen vagyok a másik szemében”.</p> <p>2. Aranymondás: <i>„Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet.”</i> (1Kor 13,13)</p> <p>Összefoglaló gondolat lehet az aranymondás, feldolgozhatjuk a munkáltatással Mutassunk rá: a hit, a remény és a szeretet örökre megmaradó értékek. A mi tulajdonságaink, kitartásunk és érzéseink változhatnak, de ezek a dolgok minden élethelyzetben segítenek. Ezért nagy dolog, ha van hitünk, reménységünk, s tanuljuk a szeretetet.</p> <p>3. Élethelyzetek és a szeretet himnusza Dolgozzatok csoportokban! Osszátok el a csoportok között a szeretet himnuszának sorait! Pl.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a szeretet türelmes, jóságos • a szeretet nem irigykedik • a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel • a szeretet nem viselkedik bántóan • a szeretet nem keresi a maga hasznát • a szeretet nem gerjed haragra • a szeretet nem rója fel a rosszat • a szeretet nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal <p>Attól függően, hogy hány csoportunk van, kaphatnak a csoportok egy vagy két sort. A feladatuk, hogy keressenek iskolai élethelyzetet az egyes sorokhoz! Végül mondják el, milyen élethelyzet jutott eszükbe, s az hogyan kapcsolódik a kapott sorhoz a szeretet himnuszából!</p> <p>4. Énekjavaslat: Emberek vagy angyalok nyelvén... (Erőm és énekem az Úr: 34. ének)</p>	<p>Összefoglaló gondolat kiemelése</p> <p>Csoportmunka Iskolai élethelyzetek keresése a szeretet himnuszának soraihoz, mondanivalójához</p>
<p>Munkáltatás</p>	<p>Egy szív körvonalú kartonlapot osszunk ki, vagy a tanulók vágják ki! Írják rá az aranymondást! Tegyük be a korábban elkészített borítékba/tarisznyába!</p>	

	<p>Használhatjuk a tarisznyát és az összegyűjtött aranymondásokat az óra eleji ismétlésnél.</p> <p>Vegyük elő, s beszéljük meg: mit találunk benne? Milyen üzenetre, vagy történetre emlékeztet az elővett mondat, kép, szimbólum?</p>	
--	--	--

TOVÁBBI ÖTLETEK

Szeretet himnusza (Jávor Pál):

<https://www.youtube.com/watch?v=v9CiffMGwD4>

Szeretetyelvek-teszt:

<https://quiz.tryinteract.com/#/5a142a4772d0080014ff79bc>

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

Tankönyv: 47–48. oldal

A képen látható:

- Szabályos keretekben fényképek: virágok, testvérpár, szülő és gyermek, szívek (koszorú, ékszer stb.)
- Cintányérok és gong rajza

A szöveg: A szeretet himnusza

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

1. Képolvasási javaslat:

- Figyeljétek meg képeket! Milyen virágokat ismertek fel? Ha valakinek virágot adunk, vagy valakitől virágot kapunk, mit fejez ki ez a gesztus?
- Keresd meg a szomorúfüzfát! Hol láttad már ezt a fát? Mit fejez ki? Mit jelképez?
- Milyen állatot látsz a képen? Mit jelképez számadra?
- Milyen játékot látsz? Neked volt-e kedvenc játékod? Mi volt az?
- Keresd olyan képeket, ahol embereket látsz! Mit fejeznek ki ezek a fényképek? Rólad készült-e hasonló fénykép? Mikor?
- Keresd szív-alakú ábrákat! Sorold fel, mik ezek? Mit jelképeznek? Miért?
- Figyeld meg a két hangszer! Mi a jellemző a hangjukra?
- Láttál-e már cimbalmot? Hol? A bibliai kor cimbalma más volt, mint a mai. Milyen lehetett a régi korban?
- Te játszol-e valamilyen hangszeren? Ha nem, min szeretnél játszani? Miért?

2. Szövegelemzés

- Mit jelent a himnusz kifejezés? Ismersz-e himnuszeket? Melyek ezek? Miről szólnak? Miért?
- Olvassátok el a szeretet himnuszt! Milyen az az ember, akiből hiányzik a szeretet?
- Kitől tanulunk meg szeretni? Hogyan?
- Milyenek írja le a szeretet az apostol? Sorold fel!
- Magyarázd meg: „A szeretet soha el nem múlik.”
- Miért a szeretet a legfontosabb a hit és a remény mellett?

Beszélgetéspontok az aranymondáshoz:

„Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három: ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet.” (1Kor 13,13)

- Számodra mit jelent a hit?
- Mi a remény? Most épp miben reménykedsz?
- Mi a szeretet? Téged kik szeretnek?
- Milyen lennél, ha nem lenne benned szeretet?

Imádságra nevelés:

A szeretet jeleinek útja

a) Előkészítés: a szeretet jelei

Feladatutasítás:

- Írd fel egy kis lapra:
Szerinted mit vár tőled Isten, hogy hogyan mutasd ki a szeretetedet?

Pl.

Legyek kedvesebb.

Töltsek több időt azzal, akit szeretek.

Segítsek többet annak, akit szeretek.

Adjak ajándékot.

- Keress valakit a csoportban, aki ugyanazt vagy hasonlót írt, mint te.
- Egy A/4-es lapra filccel írjatok egy felszólító mondatot a szavaitokból.
- A mondatokat olvassátok fel.
- A lapokat a teremben ragasszuk fel körben a falra.

(Nagy létszámú csoport esetében: alakítsunk négyfős csoportot, és ők írjanak egy közös mondatot.)

b) Imádkozás

Feladatutasítás:

- Fontos, hogy az imádkozás alatt senki se beszéljen, ne zavarjátok egymást, hanem szép csöndben, az imádkozásra figyelve járjátok végig a szeretet jeleinek útját.
- Álljatok a mondatokkal szembe. Magatokban imádkozzatok azért, amit a mondat megfogalmaz.
- Ha elmondtad magadban az imádságot. Lépj tovább, és ugyanígy imádkozz a következő mondatnál.

c) Visszajelzés

Feladatutasítás:

Milyen tapasztalatokat szereztek az imasétátok során?

műfaj

megfogalmazás

imádkozás

csoport felosztása

kapcsolódás

hely

fejlesztési terület

hittanosok

hittanoktató

eszközök

kérés

társak mondatai alapján

egyéni

magukban

párok (esetleg 4 fős)

szeretetlenül

óra közepe

egyéni imádkozás

- írnak
- közösen fogalmaznak
- sétálnak
- magukban imádkoznak
- kísér
- megbeszélést vezet
- papír
- íróeszköz
- blue tack

Feldolgozáshoz:

Eolvashatjuk, s akár illusztrálhatjuk is Gaál Éva: az igazi szeretet című versét.
Kiemelhetjük a versből: milyen az életünk szeretet nélkül, s milyen szeretettel?

Gaál Éva: Az igazi szeretet

A szeretet teli bögre
befér a két kezébe.

A szeretet fűrgé labda,
visszadobja, aki kapja.

A szeretet meleg kesztyű,
simogató, ezerszínű.

A szeretet virág kelyhe,
kis méhecske lakik benne.

A szeretet égi madár,
fészekrakó helyekre vár.

A szeretet szivárványhíd,
íve hajlik szívtől-szívig.

Szeretet nélkül
szomjas a szád,
elgurul a labdád,
kihűl a kezéd,
hervad virágod,
lehull madarad,
elszürkül szivárványhidad.

A szeretet teli bögre,
édes ital minden csöppje.
Szívét-lelket megmelenget,
igyon minden szomjas gyerek!

Indulj újra, kicsi cipő,
szivárványhídon tipegő,
juss el Jézus tenyerébe,
AZ IGAZI SZERETETBE!

Feldolgozáshoz:

Állapítsuk meg, hogy a szeretet himnuszából mely sorok kapcsolódnak a következő parancsolatokhoz:

- Ne ölj!
- Ne tanúskodj hamisan felebarátod ellen!

Feldolgozáshoz:

Keressünk ellentétes kifejezéseket a szeretet himnuszának soraihoz, pl:

Nem irigykedik, hanem...

Nem keresi a maga hasznát, hanem...

Ezzel a feladattal hangsúlyt tehetünk a pozitív oldalra is. Segíthetjük azt, hogy a tanulók megértsék: Isten igéje segít abban, hogy eldöntsük, milyen magatartásra mondjunk nemet vagy igent, s milyen irányba formálhatjuk negatív tulajdonságainkat és szokásainkat.

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ

MFEI 53. o. 1. feladat/MFGY 44. o. 1. feladat

A feladat rámutat a szeretet kifejezésének „öt szeretetnyelvként” ismert formáira: ajándékozás, testi érintés, figyelmes meghallgatás, elismerő szavak, minőségi idő.

Kapcsolódó irodalom: Gary Chapman – Dr. Ross Campbell: Gyerekekre hangolva – A gyerekek öt szeretetnyelve. Harmat Kiadó

A témához felhasználható énekek:

Református Énekeskönyv (RÉ21): 133. zsoltár: Ímé, mily jó

Református Énekeskönyv (RÉ21): 548. dicséret 3. verse: Ó, szeretet áraszd ránk meleged

Református Énekeskönyv (RÉ21): 821. dicséret: Isten szívén megpihelve

Hittankönyv: 5. Hála, hogy itt e csöndes reggel (+BS, DU)

MIT JELENT ÖNMAGUNK ÉS MÁSOK SZERETETE?/B
(a 2. iskolai órára)

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
<p>Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása</p>	<p>Beszélgetés: Gondolkoj és beszélj meg a padtársaddal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kik szeretnek téged? • Te szereted-e önmagadat? • Te kiket szeretsz? <p>Nem szükséges, hogy az egész csoportnak elmondják a gyerekek ezekről a kérdésekről a gondolataikat. A cél itt, hogy egy személyes beszélgetésben felvetődjön a téma: „engem kik szeretnek, én is szerethető vagyok”</p>	<p>A téma felvetése: Én is szerethető vagyok, Szeretetkapcsolataim</p>
<p>Feldolgozási javaslat</p>	<p>1. Önmagunk szeretete – ki mit szerethet bennem?</p> <p>Ahhoz, hogy szeretetet adhassunk, önmagunkkal is békességre kell jutnunk, önmagunkat is szeretnünk kell. Ez a változásban lévő gyermek számára nem könnyű. Ebben támogathatjuk, segíthetjük a következő feladatokkal: MFEI1.: A pozitív tulajdonságok összegyűjtése, önállóan MFEI 2.: Gyűjtsék össze, hogy mit szeretnek bennük azok, akik a legközelebb állnak hozzájuk: szüleik, testvéreik vagy unokatestvéreik, barátaik</p> <p>2. A regényrészlet elolvasása és megbeszélése</p> <p>Részlet „A kis herceg” című regényből MFEI 3–4.: Mit tudunk meg az emberi kapcsolatokról, a szeretetről?</p> <p>Beszéljük meg, ki olvasta, ki ismeri A kis herceg című regényt! Kinek tetszett és miért?</p> <p>Olvassa fel a hittanoktató a regényrészletet, a tanulók kövessék a munkafüzetben! A MFEI kérdéseire keressék meg a választ, s húzzák alá a szövegben! Kérdésenként beszéljük meg a válaszokat, azután haladjunk tovább a következő kérdéssel. A kérdések és válaszok segítenek elgondolkodni az emberi kapcsolatokban a szeretet szerepéről:</p>	<p>MFEI 1–2. feladat</p> <p>A tanuló önismeretének és önbizalmának támogatása: tulajdonságok összegyűjtése, amiért szerethető vagyok</p> <p>MFEI 3–4. feladat</p> <p>A szemelvény segítségével rámutatás a szeretet kifejezésének nehézségeire és fontosságára</p> <p>Az illusztráció elkészítése lehetőséget ad az érzelmek kifejezésére az alkotás során</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Mit keresett a kis herceg? (embereket, barátokat keresett) • Mit jelent „megszelídíteni”? – kapcsolatokat teremteni? • Mit jelent kapcsolatban lenni egymással? (szükségünk lesz egymásra, egyetlen lesz a számomra, én is egyetlen leszek a te számodra) • Mely mondatokból derül ki, hogy a szereplők szeretetre vágnak? („Légy szíves, szelídíts meg!”, „Barátokat kell találnom...”) <p>A MFEI 4. feladata kapcsán, amelyben kiválaszthatják a tanulók, mi szükséges a szeretet kifejezéséhez, a regényrészlethez kapcsolódva kiemelhetjük: Barátságot, kapcsolatokat, szeretetet nem lehet készen vásárolni, hanem fáradozni kell érte. „Megszelídíteni” azt jelenti: időt szánni, figyelmet fordítani valakire, áldozatot hozni érte.</p> <p>3. Illusztráció készítése a regényrészlethez</p> <p>MFEI 3.</p> <p>4. Énekjavaslat: Emberek vagy angyalok nyelvén... (Eröm és énekem az Úr: 34. ének)</p>	
Munkáltatás		
Házi feladat		

TOVÁBBI ÖTLETEK

A kis herceg:

<http://mek.oszk.hu/00300/00384/html/>

Feldolgozáshoz:

Ajándék könyvjelzők/ képeslapok készítése a szeretet kifejezésére

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ

MFEI 55. o. 1–2. feladat

Személyes jellegű kérdések, biztassuk a tanulókat az őszinte elgondolkodásra, s ne kérjük számon az eredményt. Csak azt a tanulót hallgassuk meg, aki szeretné elmondani, milyen gondolatai támadtak.